

SPRAWOZDANIE

Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY W GMINIE SIERAKOWICE NA LATA 2018 - 2020

ZA 2018 ROK

MARZEC 2019

„Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sierakowice na lata 2018 – 2020” został przyjęty Uchwałą Nr XL/517/18 Rady Gminy Sierakowice w dniu 20 marca 2018 r.

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez zintegrowane i spójne działania na rzecz dziecka i rodziny, mające wpływ na wzmocnienie lub odzyskanie zdolności do właściwego wypełniania funkcji rodzicielskich oraz odpowiedniego pełnienia ról społecznych. W tym celu w programie zawarty jest szereg szczegółowych działań, które mają umożliwić osiągnięcie założonego celu. Należą do nich:

1. Diagnozowanie środowisk rodzinnych oraz planowanie i organizowanie działań wspierających.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, poprzez objęcie rodzin dysfunkcyjnych zintegrowaną, profesjonalną pomocą.
4. Udzielanie wsparcia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
5. Wsparcie kobiet w ciąży powikłanej i rodzin w obliczu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu.
6. Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji, organizacji i społeczności lokalnej.
7. Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz monitorowanie funkcjonowania rodzin po zakończeniu bezpośredniej pomocy.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Sierakowice ukierunkowany jest przede wszystkim na problemy rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo – wychowawczych:

- rodzin wielodzietnych i niepełnych,
- małoletnich matek,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0-6 lat, oraz realizujących obowiązek nauki na poziomie szkoły podstawowej,
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin przeżywających trudności związane ze stanem zdrowia dziecka (np. dzieci chore, niepełnosprawne, nadpobudliwe, z zaburzeniami zachowania),
- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują konflikty, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo i inne negatywne zjawiska zachodzące w rodzinach,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska,
- kobiet w ciąży powikłanej i rodzin w obliczu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu.

Wszystkie działania podejmowane w 2018 r. w ramach niniejszego programu, realizowane były w oparciu o szczegółową diagnozę skali problemów, z którymi borykają się rodziny wymagające wsparcia. Program był realizowany na wielu płaszczyznach i we współpracy z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz rodziny.

Wszystkie rodziny, w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo - wychowawcze uzyskały wsparcie. Największą grupę wśród rodzin bezradnych w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego stanowiły rodziny, z którymi pracownicy socjalni nawiązali współpracę w 2015 roku i w latach wcześniejszych i była ona kontynuowana w 2018 r.

Jak wynika z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2018 r. wśród 622 rodzin objętych pomocą społeczną 34 rodziny (ok. 5,5 %) charakteryzuje się niewydolnością w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Rodziny te stanowią 10,7 % rodzin z dziećmi korzystających w 2018 r. z pomocy społecznej. Wśród rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi 52,9 % stanowią rodziny niepełne a 41,2 % rodziny wielodzietne.

Trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej, które przejawiają rodziny, rzadko występują samodzielnie. Najczęściej są one skorelowane z dodatkowymi problemami takimi jak ubóstwo i związane z nim bezrobocie, długotrwała choroba lub niepełnosprawność członka rodziny. W niektórych rodzinach niewydolność wychowawcza wynika z występujących w nich przemocy i alkoholizmu.

Szczegółowe informacje na temat problemów w rodzinach wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego przedstawia poniższa tabela.

Zakres diagnozy	Liczba rodzin
Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	34*
w tym:	18
Rodziny niepełne	14
Rodziny wielodzietne	w tym 8 rodzin z 3 dziećmi
Dodatkowe problemy w rodzinie:	
Ubóstwo	15
Bezrobocie	4
Niepełnosprawność	12
Długotrwała choroba	13
Alkoholizm	4
Przemoc	6
Czas pozostawania pod opieką GOPS	
Rozpoczynający współpracę w 2018 roku	7
Rozpoczynający współpracę w 2016 i 2017 roku	6
Rozpoczynający współpracę w 2015 roku i w latach wcześniejszych	21

*29 rodzin korzystających ze świadczeń + 5 rodzin, z którymi prowadzono inne różne formy wsparcia.

Rodziny, w których zdiagnozowano niewydolność opiekuńczo - wychowawczą zostały objęte pomocą finansową oraz pracą socjalną prowadzoną przez pracowników socjalnych. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i do Spraw Asysty Rodzinnej udzielał tym rodzinom pomocy specjalistycznej poprzez konsultacje specjalistyczne, poradnictwo rodzinne, poradnictwo

i diagnozę psychologiczną, pedagogiczną i problemową, a także terapię indywidualną – długoterminową pracę z klientem, której celem jest wprowadzenie konstruktywnych zmian w jego życiu i w życiu jego rodziny. Interwencje kryzysowe skoncentrowane były na udzielaniu doraźnego wsparcia osobom w kryzysie i skierowaniu do korzystania z długoterminowej pomocy indywidualnej. 6 rodzin dotkniętych dodatkowo problemem przemocy w rodzinie objętych było wsparciem w ramach procedury Niebieskiej Karty. Ponadto 12 rodzin brało udział w projektach socjalnych realizowanych przez GOPS, takich jak:

1. „Razem możemy więcej”, w ramach którego uczestniczki miały możliwość zwiększenia swojej aktywności społecznej i rozwoju osobistego. Podczas licznych spotkań uczestniczki doświadczały wielu wzmocnień, odkrywały w sobie nowe zasoby oraz pogłębiały wzajemne relacje.
2. „Karteluska dla serduszka”, w ramach którego dzieci nabyły umiejętność pracy w grupie, zwiększyły poziom wrażliwości wobec osób starszych, samotnych, niepełnosprawnych i schorowanych. Zostały wyposażone w narzędzia umożliwiające kreatywne spędzanie czasu wolnego i możliwość zaangażowania się w pracę na rzecz drugiego człowieka.
3. „Mikołajki z naszej bajki”, projekt realizowany w formie zabawy mikołajkowej, podczas której dzieci w konstruktywny sposób spędziły czas, miały możliwość nawiązania nowych kontaktów społecznych, przeżycia różnorodnych pozytywnych emocji, takich jak radość, wdzięczność, zadowolenie, euforia, itp.
4. „Grupa wsparcia dla osób bezrobotnych”, gdzie uczestnicy mieli możliwość zwiększenia motywacji do działania i konstruktywnego spojrzenia na własne możliwości. W czasie spotkań mogli się dzielić własnymi doświadczeniami z zakresu poszukiwania pracy oraz korzystać z doświadczenia pozostałych uczestników.
5. „Świadomy rodzic – zdrowa rodzina”, którego celem było poszerzenie świadomości wśród uczestników z zakresu zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i zdrowego stylu życia rodziny.
6. „Wspieramy się działając wspólnie”, gdzie poprzez zintegrowane spotkania, świadczenie wzajemnych usług i wsparcia pomiędzy uczestnikami projektu oraz zajęcia i wydarzenia integracyjne doszło do wzmocnienia kontaktów i więzi między pokoleniami oraz obniżenia poczucia wykluczenia społecznego.
7. „Rodzina blisko siebie”, w którym główny nacisk położono na pogłębienie więzi pomiędzy członkami rodziny. W ramach projektu uczestnikom zapewniono liczne atrakcje oraz udział w konkurencjach sportowych i edukacyjnych. Rodziny miały szansę sprawdzić się w działaniach wymagających współpracy, strategicznego myślenia i poczucia humoru.

We wspieranie rodzin z dziećmi zaangażowani byli również wolontariusze działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej. Z uwagi na zainteresowanie wśród rodziców i samych dzieci, prowadzili oni zajęcia mające na celu wyrównywanie braków edukacyjnych oraz wspierali GOPS w organizowanych w ramach projektów socjalnych spotkaniach i imprezach dla dzieci.

Nieocenioną formą pomocy skierowaną do rodzin zagrożonych zabezpieczeniem dzieci była asystentura rodzin. Wsparciem ze strony asystenta rodziny zostało objętych 12 rodzin wychowujących łącznie 33 dzieci (w tym 3 dzieci zabezpieczonych w pieczy zastępczej). Pomimo wszechstronnych działań na rzecz dziecka i rodziny, jak również prowadzonej pracy socjalnej, asystentury w rodzinach niewydolnych wychowawczo i poradnictwa specjalistycznego, w 2018 r. z terenu gminy Sierakowice umieszczono w pieczy zastępczej 6 dzieci z 2 rodzin. W okresie

sprawozdawczym nie było przypadków zabezpieczenia dziecka w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ogółem na dzień 31 grudnia 2018 r. w pieczy zastępczej przebywało 27 dzieci z terenu gminy Sierakowice. W okresie sprawozdawczym gmina ponosiła wydatki z tytułu odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej za 21 dzieci.

Poniższa tabela przedstawia formy wsparcia udzielone przez GOPS rodzinom z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Formy wsparcia udzielone rodzinom		Liczba rodzin
Pomoc finansowa		20
Pomoc rzeczowa (opał, odzież, obuwie)		0
Dożywianie dzieci w szkole		23
Poradnictwo specjalistyczne		15
W tym:	Poradnictwo rodzinne	10
	Poradnictwo psychologiczne	7
	Poradnictwo pedagogiczne	1
Praca socjalna		33
Interwencja kryzysowa		5
Uczestnictwo w grupach wsparcia		3
Uczestnictwo w szkole dla rodziców		0
Objęcie procedurą Niebieskiej Karty		6
Objęcie Kontraktem socjalnym		11
Objęcie asystenturą		12
Inne formy wsparcia		
	CIS	2
	POPŻ	20
	paczki świąteczne	13
	projekty socjalne	12
	w tym: BMW	2

Analiza wskaźników, o których mowa w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Sierakowice na lata 2018 - 2020, za rok 2018 przedstawia się następująco:

- liczba zdiagnozowanych rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi, w tym korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej: 34, w tym 29 rodzin korzystających ze świadczeń,
- liczba kobiet, którym wypłacono świadczenie z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu: 3
- Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny, w tym na podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”: 12 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym 0 rodzin na podstawie Ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- Ilość realizowanych w danym roku planów pracy z rodziną: 12
- Ilość rodzin/osób objętych poradnictwem specjalistycznym: 15
- Ilość rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty: 6

- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej: 6
- Liczba dzieci, które powróciły z opieki zastępczej do rodziny: 3
- Ilość osób/rodzin uczestniczących w projektach socjalnych w tym w grupach wsparcia: 12 rodzin, w tym 3 w grupach wsparcia
- Liczba ustanowionych rodzin wspierających: 0
- Ilość funkcjonujących placówek wsparcia dziennego: 0

Mając na uwadze dużą skuteczność w udzielaniu pomocy rodzinom niewydolnym w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, konieczne jest utrzymywanie dotychczasowego kierunku działań, a przede wszystkim wysokiej aktywności pozostałych instytucji i organizacji mających w swoich zadaniach pracę z rodziną. Istotne jest, aby system wspierania rodziny na terenie gminy Sierakowice nie ograniczał się tylko do działań ściśle związanych z pomocą społeczną i nie był adresowany wyłącznie do rodzin, które już są dotknięte problemami opiekuńczo – wychowawczymi. Ważnym elementem działań podejmowanych przez wszystkie instytucje i organizacje funkcjonujące na terenie gminy powinny być działania profilaktyczne, w tym: informacyjne, edukacyjne, integracyjne i aktywizujące. Duże znaczenie w kolejnym okresie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Sierakowice będzie miała działalność placówki wsparcia dziennego – Świetlicy Socjoterapeutycznej „Tęcza” funkcjonującej na terenie gminy od 2019 r., gdyż podejmowane przez nią działania skierowane do dzieci i ich rodzin wpisują się w założenia programu.